

АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА О ПОСЕБНИМ ОВЛАШЋЕЊИМА РАДИ ЕФИКАСНЕ ЗАШТИТЕ ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ

1. Који друштвени проблем треба да буде решен доношењем Закона о посебним овлашћењима ради ефикасне заштите права интелектуалне својине?

Друштвени проблем који треба да буде решен Законом о посебним овлашћењима ради ефикасне заштите права интелектуалне својине (у даљем тексту: Закон) јесте честа и масовна пракса кршења права интелектуалне својине у Републици Србији. Повреде права интелектуалне својине одигравају се кроз производњу, промет, употребу и држање робе којом се повређује право интелектуалне својине (пиратских и кривотворених роба), као и пружање услуга којима се повређују права интелектуалне својине.

2. Који циљеви треба да буду постигнути доношењем Закона о посебним овлашћењима ради ефикасне заштите права интелектуалне својине?

2.1. Основни циљ: стварање бољих услова за развој наше економије и културе кроз ефикасну заштиту права интелектуалне својине.

Кршење права интелектуалне својине, оличено у пиратерији и кривотворењу, наноси велику штету нашој земљи, успорава наш културни и економски развој и представља препреку нашим европским интеграцијама. Овај Закон, кроз одредбе о сузбијању повреда права интелектуалне својине, требало би да омогући стварање бољих друштвених и економских предуслова за развој наше економије и културе, као и да олакша и убрза наше европске интеграције.

Да би тај циљ био остварен, одредбама овог Закона прецизно је и на целовит начин уређено поступање већег броја државних органа овлашћених да спрече промет робе и вршење услуга којима се повређују ауторско и сродна права и права индустријске својине. Органи надлежни за спровођење овог закона, у вршењу својих дужности, радиће ефикасно и деловати превентивно, умањујући на тај начин штету коју због повреда права интелектуалне својине трпе њени титулари и друштво у целини.

2.2. Прецизно одређење обима примене Закона (Члан 2. Закона)

Закон се примењује на производњу, промет, употребу и држање робе, као и на вршење услуга којима се повређују права интелектуалне својине. Закон се неће примењивати на робе које нису у промету или нису намењене стављању у промет, чак иако се таквом робом повређују права интелектуалне својине. Примера ради, сагласно Закону о ауторском и сродним правима, повреда ауторског права постоји и у случају умножавања софтвера или база података за личне некомерцијалне потребе физичких лица. Дакле, чак иако се такве копије софтвера или база података не ставе у промет, постојаће повреда права интелектуалне својине, али се одредбе овог Закона на такве ситуације неће примењивати. Овај Закон примењиваће се, суштински, на случајеве масовног кршења права интелектуалне својине, које се по правилу дешавају у

јавности и представљају друштвени и економски проблем за нашу земљу. Примери за то, свима су нам познати: производња и промет лекова и других медицинских средстава са кривотвореним жигом; производња и промет прехранбених артикала са кривотвореним жигом; производња и промет нелегално умножених оптичких дискова, музике, филмова, софтвера и тако даље; неовлашћено коришћење софтвера од стране привредних субјеката; невлашћено емитовање, реемитовање и стављање на интернет ауторских дела, интерпретација и фонограма, другим речима, неовлашћено емитовање музике и филмова и тако даље.

2.2. Прецизно одређење надлежности за спровођење Закона (Чл. 7-13. Закона)

Практично свака роба за коју знамо и свака услуга за коју знамо, може представљати повреду права интелектуалне својине. То ствара велику шароликост производа и услуга које у промету треба контролисати, односно чији промет и производњу треба спречити. Више десетина хиљада најразличитијих производа и услуга у Србији свакога дана кумулирају у промету и сваки потенцијално може да буде “жртва” фалсификата или кривотворења. Неопходно је зато прецизно дефинисати које робе и које услуге који државни орган контролише.

Овај Закон најширу надлежност даје тржишној инспекцији. Обим овлашћења тржишне инспекције дефинисан је веома широко, па је речено да она врши инспекцијски надзор над производњом и прометом робе којом се повређују права индустријске својине (жиг, индустријски дизајн, патент, мали патент, ознака географског порекла и топографија полупроводничких производа), као и надзор над производњом и прометом робе заштићене ауторским или сродним правом, осим ако овим законом није прописана надлежност другог органа. Конкретно то значи да тржишна инспекција контролишу сву робу којом се повређују права интелектуалне својине, као и све услуге којима се повређују та права, осим ако овим законом није прописана надлежност неког другог органа.

Надлежност других органа предвиђена је у оним случајевима када је због специфичности предмета надзора боље да инспекцију обављају државни органи или организације специјализовани за ту, конкретну област. Примера ради, први пут се овим законом уводи инспекцијска надлежност *ветеринарске инспекције* над производњом и прометом ветеринарских лекова. Такође, Републичка радиодифузна агенција ће по први пут вршити надзор над оператерима а њена надлежност над радом емитера биће далеко шира и значајно ће унапредити поштовање ауторског и сродних права од стране те врсте корисника ауторских дела. Овим Законом, први пут се уводи и надлежност фитосанитарне, шумарске и пољопривредне инспекције, над производњом, прометом и репродукцијом заштићених биљних сорти.

2.3. Могућност поступања по службеној дужности (Члан 14. Закона)

Овим законом отворена је могућност да државни органи реагују по службеној дужности, увек када сматрају да је такво поступање оправдано са аспекта општег интереса.

Као питање које је веома важно, и које мора да буде решено, издваја се када ће ти органи поступати по службеној дужности? Истина је да су права интелектуалне својине, као и

сва друга грађанска права, приватног карактера, али у неким ситуацијама постоји јасан, јавни интерес, да се спречи или сузбије њихово кршење, на пример, у случају лекова и других производа који су од значаја за здравље или безбедност људи. У таквим ситуацијама би, примера ради, било оправдано, реаговати по службеној дужности.

2.4. Ефикасно поступање надлежних органа (Чл. 15-32. Закона)

Надлежни органи покрећу поступак за заштиту права интелектуалне својине, по службеној дужности, „ако основано сумњају да је повређено право интелектуалне својине, (.....)”. Основ за покретање поступка је „основана сумња” да повреда права интелектуалне својине постоји. Надлажан орган не може да зна нити му је то потребно за покретање поступка, да повреда права интелектуалне својине заиста постоји. О томе ће коначну одлуку донети суд, након што утврди све релевантне чињенице за доношење правилне и законите одлуке. Органи надлежни за спровођење овог закона, у вршењу својих дужности, требало би да постигну један друштвени циљ: да спрече промет роба и вршење услуга за које постоји оправдана сумња да вређају права интелектуалне својине. Они ће то радити ефикасно и у кратким роковима, делујући, у суштини превентивно и умањујући на тај начин штету коју због повреда права интелектуалне својине трпе њени титулари и друштво у целини.

У случају изрицања забране вршења делатности, надлежни орган ће донети решење, а у случају одузимања робе, издаће потврду лицу коме је роба одузета. Циљ оваквог решења јесте већа ефикасност поступања надлежних органа и лакше постизање друштвеног циља због којег се Закон доноси. Робе за које постоји оправдана сумња да повређују права интелектуалне својине, морају да буду ефикасно уклоњене из промета. Доношење решења у овом случају би отворило могућност улагања жалбе на одлуку о одузимању робе, што није добро решење. Тиме би се знатно успорио рад надлежних органа а поводом питања повреде права интелектуалне својине, практично би се водио исти поступак пред управним органом и пред судом. Суд је тај, како је речено, који ће донети одлуку о томе да ли се конкретном робом повређује право интелектуалне својине или не. Надлежни орган одузима робе, како је наведено, на основу *сумње* да повреда права интелектуалне својине постоји. Након тога, он упућује лице од којег су робе одузете да му докаже супротно, да се упусти у оспоравање разлога за одузимање робе.

Надлежни орган мора пажљиво да одмери да ли је степен сумње о постојању повреде права интелектуалне својине такав да оправдава меру одузимања робе или њеног повлачења из промета. Ако процени да то јесте оправдано, онда те робе мора ефикасно да уклони из промета, а лице од кога су робе одузете, да упути на суд да тамо брани своје интересе. То је суштина. Тиме се постиже друштвени циљ прописивања овакве норме јер робе за које се сумња да су пиратске или кривотворене, уклањају се из промета, а за то време се на суду води поступак о томе постоји ли повреда права интелектуалне својине или не.

3. Да ли су разматране друге могућности решавања проблема ефикасне заштите права интелектуалне својине?

Овај Закон је већ показао значајне ефекте у пракси. Закон у потпуности одговара потребама нашег друштва да се ефикасно бори против повреда права интелектуалне својине.

4. Зашто је доношење Закона о посебним овлашћењима ради ефикасне заштите права интелектуалне својине најбоље решење датог проблема?

Овим Законом се на целовит начин уређује поступање државних органа и организација којима је поверено вршење јавних овлашћења у сузбијању масовних кршења права интелектуалне својине. У том погледу, одредбе предлога Закона прецизно утврђују ко су органи надлежни за његово спровођење, који је обим њихових надлежности, шта је предмет њиховог надзора, како изгледа поступак тих органа у случају основане сумње да се одређеним робама или услугама повређује право интелектуалне својине, као и колики је износ казни изречених за привредне преступе и прекршаје којима се повређују права интелектуалне својине. Доследном и одлучном применом одредаба овог закона значајно ће се смањити проценат кривотворене робе и пиратских производа на нашем тржишту, што ће побољшати и наш укупан друштвени и економски амбијент, унапредити положај наших аутора, носилаца ауторских и сродних права, носилаца права индустријске својине. Судска заштита права интелектуалне својине, иако незаменљива и неспорно важна, није довољно ефикасна да се избори са овим бројем кршења права интелектуалне својине која данас у Србији имамо. Зато се улога инспекцијских органа и других организација којима је поверено вршење јавних овлашћења показује као веома важно а овај Закон као најбоље решење тог друштвеног проблема.

5. На кога ће и како утицати решења предложена у Закону о посебним овлашћењима ради ефикасне заштите права интелектуалне својине?

Примена овог Закона утицаће на више друштвених група а за спровођење његових норми биће надлежни различити државни органи.

5.1. Друштвене групе на које ће утицати примена одредаба овог Закона.

5.1.1. Аутори и носиоци ауторског и сродних права. Аутори и носиоци ауторског и сродних прва имаће несумњиво највећу корист од доследне и ефикасне примене овог Закона. Органи тржишне инспекције овлашћени су да спрече производњу и промет нелегално умножених оптичких дискова, неовлашћено умножавање књига у фотокопирницама, неовлашћену производњу и дистрибуцију одевних артикала и других предмета који садрже приказе ауторских дела, регулаторно тело надлежно за област електронских медија има овлашћење да спречи нелегално емитовање музике и филмова, да контролише да ли оператери легално реемитују одређене садржаје; пореска управа контролисаће легалност софтвера који се користи у фирмама и тако даље.

5.1.2. Носиоци жигова. Значајан облик кршења права интелектуалне својине је кривотворење жигова. Спречавање производње и промета роба са кривотвореним жиговима, значајан је сегмент борбе за поштовање права интелектуалне својине. Лекови, храна, одећа, и бројни други производи продају се на нашем тржишту са кривотвореним жиговима. Одлучно и ефикасно спречавање производње, промета, употребе и тако даље, кривотворених роба, унапредиће заштиту жига и значајно сузбити нелојално понашање у тој области.

5.1.3. Носиоци индустријског дизајна. Носиоци индустријског дизајна такође ће имати корист од примене овог закона.

5.1.4. Овлашћени корисници ознака географског порекла. Ознака географског порекла је колективно добро, које може да користи само онај који је стекао својство њеног овлашћеног корисника. На пример, ознаку географског порекла “Лесковачки домаћи ајвар” може да користи само овлашћени корисник тог имена порекла. Будући да је реч о ознакама које представљају значајан национални ресурс, државни органи надлежни за спровођење овог закона спречаваће промет оних производа који садрже преварну ознаку географског порекла.

5.1.5. Носиоци патената, малих патената и оплемењивачи биљних сорти. Овим законом предвиђена је инспекцијска контрола над производњом и прометом робе којима се повређују патенти, мали патенти и заштићене биљне сорте. Њихови титулари такође ће имати користи од примене овог закона.

5.1.6. Емитери и оператери. Ове категорије корисника ауторских дела и предмета сродних права биће под строжијом контролом регулаторног тела надлежног за област електронских медија.

Напомињемо да ће доследна и одлучна примена одредаба овог Закона представљати корист и за друштво у целини. Иако су права интелектуалне својине приватног карактера, њихова заштита кроз примену одредаба овог Закона представља интерес сваког грађанина наше земље. Спречавање кривотворених лекова или хране, примера ради, није само и интересу прозивођача тих производа, већ и у интересу свих грађана Републике Србије. Стога се корист од примене овог закона протеже изван сфере интереса титулара права интелектуалне својине.

Најзад, државни органи који ће спроводити овај Закону су:

- 1) министарство надлежно за послове трговине, преко тржишне инспекције;
- 2) министарство надлежно за послове здравља, преко инспекције за лекове и медицинска средства;
- 3) министарство надлежно за послове грађевинарства и урбанизма, преко грађевинске инспекције и урбанистичке инспекције;
- 4) министарство надлежно за послове финансија, преко Пореске управе;
- 5) министарство надлежно за послове туризма, преко туристичке инспекције;
- 6) министарство надлежно за послове пољопривреде, шумарства и водопривреде, преко пољопривредне, фитосанитарне, ветеринарске и шумарске инспекције;
- 7) регулаторно тело надлежно за област електронских медија (у даљем тексту: Регулатор).

6. Које ће трошкове примена овог Закона изазвати грађанима и привреди?

Примена овог закона неће изазвати никакве трошкове за грађане.

7. Да ли су заинтересоване стране имале прилику да изнесу своје ставове о Закону?

Јавна расправа поводом Нацрта закона о посебним овлашћењима ради ефикасне заштите права интелектуалне својину одржана је у периоду од 10. јуна до 1. јула 2013. године.

У оквиру јавне расправе одржан је и округли сто 14. јуна 2013. године у Заводу за интелектуалну својину на коме су, сем чланова радне групе учествовали и представници организација за колективно остваривање ауторског и сродних права, заступници из адвокатских канцеларија и судије Апелационог суда и Привредног суда у Београду. Све заинтересоване стране су имале прилику да изнесу своје ставове о Нацрту закона. Саставни део материјала који се упућује у процедуру по Пословнику Владе јесте и извештај о спроведеној јавној расправи о нацрту Закона.

АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА О ПОСЕБНИМ ОВЛАШЋЕЊИМА РАДИ ЕФИКАСНЕ ЗАШТИТЕ ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ

1. НА КОГА ЋЕ И КАКО ЋЕ НАЈВЕРОВАТНИЈЕ УТИЦАТИ РЕШЕЊА У ЗАКОНУ?

Лица на која ће утицати примена овог Закона и органи надлежни за његово спровођење. Примена овог Закона утицаће на више друштвених група а за спровођење његових норми биће надлежни различити државни органи.

1.1. Друштвене групе на које ће утицати примена одредаба овог Закона.

1.1.1. Аутори и носиоци ауторског и сродних права. Аутори и носиоци ауторског и сродних прва имаће несумњиво највећу корист од доследне и ефикасне примене овог Закона. Органи тржишне инспекције овлашћени су да спрече производњу и промет нелегално умножених оптичких дискова, неовлашћено умножавање књига у фотокопирницама, неовлашћену производњу и дистрибуцију одевних артикала и других предмета који садрже приказе ауторских дела, регулаторно тело надлежно за област електронских медија има овлашћење да спречи нелегално емитовање музике и филмова, да контролише да ли оператери легално реемитују одређене садржаје; пореска управа контролисаће легалност софтвера који се користи у фирмама и тако даље.

1.1.2. Носиоци жигова. Значајан облик кршења права интелектуалне својине је кривотворење жигова. Спречавање производње и промета роба са кривотвореним жиговима, значајан је сегмент борбе за поштовање права интелектуалне својине. Лекови, храна, одећа и бројни други производи продају се на нашем тржишту са кривотвореним жиговима. Одлучно и ефикасно спречавање производње, промета, употребе и тако даље, кривотворених роба, унапредиће заштиту жига и значајно сузбити нелојално понашање у тој области.

1.1.3. Носиоци индустријског дизајна. Носиоци индустријског дизајна такође ће имати корист од примене овог закона.

1.1.4. Овлашћени корисници ознака географског порекла. Ознака географског порекла је колективно добро, које може да користи само онај који је стекао својство њеног овлашћеног корисника. На пример, ознаку географског порекла “Лесковачки домаћи ајвар” може да користи само овлашћени корисник тог имена порекла. Будући да је реч о ознакама које представљају значајан национални ресурс, државни органи надлежни за спровођење овог закона спречаваће промет оних производа који садрже преварну ознаку географског порекла.

1.1.5. Носиоци патената, малих патената и оплемењивачи биљних сорти. Овим законом предвиђена је инспекцијска контрола над производњом и прометом роба којима се повређују патенти, мали патенти и заштићене биљне сорте. Њихови титулари такође ће имати користи од примене овог закона.

1.1.6. Емитери и оператери. Ове категорије корисника ауторских дела и предмета сродних права биће под строжијом контролом регулаторног тела надлежног за област електронских медија.

1.1.7. Напомињемо да ће доследна и одлучна примена одредаба овог Закона представљати корист и за друштво у целини. Иако су права интелектуалне својине приватног карактера, њихова заштита кроз примену одредаба овог Закона представља интерес сваког грађанина наше земље. Спречавање кривотворених лекова или хране, примера ради, није само и интересу произвођача тих производа, већ и у интересу свих грађана Републике Србије. Стога се корист од примене овог закона протеже изван сфере интереса титулара права интелектуалне својине.

Најзад, државни органи који ће спроводити овај Закону су:

- 1) министарство надлежно за послове трговине, преко тржишне инспекције;
- 2) министарство надлежно за послове здравља, преко инспекције за лекове и медицинска средства;
- 3) министарство надлежно за послове грађевинарства и урбанизма, преко грађевинске инспекције и урбанистичке инспекције;
- 4) министарство надлежно за послове финансија, преко Пореске управе;
- 5) министарство надлежно за послове туризма, преко туристичке инспекције;
- 6) министарство надлежно за послове пољопривреде, шумарства и водопривреде, преко пољопривредне, фитосанитарне, ветеринарске и шумарске инспекције;
- 7) регулаторно тело надлежно за област електронских медија (у даљем тексту: Регулатор).

1.2. На који начин ће предложена законска решења утицати на привреду Републике Србије? Друштвени проблем који треба да буде решен Законом о посебним овлашћењима ради ефикасне заштите права интелектуалне својине јесте честа и масовна пракса кршења права интелектуалне својине у Републици Србији. Сматрамо да ће примена овог закона унапредити заштиту интелектуалне својине у Републици Србији, смањити пиратерију и кривотворење и подстаћи здраву конкуренцију на нашем тржишту. То је суштина очекиваних ефеката овог Закона.

Повреде права интелектуалне својине одигравају се кроз производњу, промет, употребу и држање роба којима се повређује право интелектуалне својине (пиратских и

кривотворених роба), као и пружање услуга којима се повређују права интелектуалне својине.

У следећим табелама виде се подаци о ефектима рада различитих државних органа чија је надлежност сузбијање кривотворења и пиратерије. Такође, из ниже наведених табела види се који све сектори привреде трпе због пиратерије и кривотворења. Независно од ниже наведених података, сматрамо да су размере кршења права интелектуалне својине у Републици Србији далеко шире. Предложена решења требало би да омогуће ефикаснији рад надлежних државних органа када је реч о заштити права интелектуалне својине.

1.2.1. Подаци Министарства унутрашњих послова

Табела 1.

	2011	2012
Број поднетих кривичних пријава за дела из области интелектуалне својине	168	128
Број кривичних дела која се односе на неовлашћено умножавање ауторских дела и предмета сродних права	162	122

Табела 2.

Број заплeњених предмета којима се повређују права интелектуалне својине					
	2008	2009	2010	2011	2012
Штампане публикације	53.998	156.757	685	1.399	821
Оптички дискови	131.232	99.635	85.671	46.601	34.061
Технички уређаји	50	31	4805	158	55
Аудио и видео касете	5.527	805	0	30	280

1.2.2. Подаци Министарства финансија (Царинска управа)

У току 2012. године Царинска управа је водила укупно 701 поступак због повреде права интелектуалне својине. Заплeњен је велики број производа различите врсте. Врста и број заплeњених производа за период 2008-2012. година могу да се виде на табели ниже.

	Врста производа	Количина
1.	Храна, алкохолна и безалкохолна пића	0
2.	Препарати за негу тела	118.308
3.	Одећа и други одевни артикли (шешири, кајешеви, рукавице, шалови и тако даље)	57.170
4.	Обућа и други артикли повезани за обућом	5.749
5.	Наочаре, сатови, накит и други нслични производи	10.930
6.	Мобилни телефони и њихови пратећи производи	2.074
7.	Електрични и електронски уређаји, компјутерска опрема	40.456
8.	CD, DVD, касете, и други слични производи	10
9.	Играчке, игре (укључујући електронске конзоле за видео игре и спортски производи)	55.320
10.	Дувански производи	380.632
11.	Медицински производи	11.307
12.	Друго	102.079
Укупно		784.035

1.2.3. Подаци пореске управе

Пореска управа је надлежна да контролише легалност софтвера које у свом раду користе правна и физичка лица. У току 2012. године обављена је контрола 555 пореских обвезника и укупно 34.220 рачунара. У табели ниже могу се видети резултати споменутих контрола.

	2011	2012
Број пореских обвезника код којих је утврђено да користе нелегалан софтвер	153	317

Број пореских обвезника који су након обављене контроле купили легалан софтвер	120	274
--	-----	-----

1.2.4. Подаци тржишне инспекције

Тржишна инспекција има најшире надлежности када је реч о примени овог Закона. Практично свака роба за коју знамо и свака услуга за коју знамо, може представљати повреду права интелектуалне својине. То ствара велику шароликост производа и услуга које у промету треба контролисати, односно чији промет и производњу треба спречити. Више десетина хиљада најразличитијих роба и услуга у Србији свакога дана кумулирају у промету и свака потенцијално може да буде “жртва” фалсификата или кривотворења.

Обим овлашћења тржишне инспекције дефинисан је веома широко, па је речено да она врши инспекцијски надзор над производњом и прометом робе којом се повређују права индустријске својине (жиг, индустријски дизајн, патент, мали патент, ознака географског порекла и топографија полупроводничких производа), као и надзор над производњом и прометом робе заштићене ауторским или сродним правом, осим ако овим законом није прописана надлежност другог органа. Конкретно то значи да тржишна инспекција контролишу сву робу којом се повређују права интелектуалне својине, као и све услуге којима се повређују та права, осим ако овим законом није прописана надлежност неког другог органа. Надлежност других органа предвиђена је у оним случајевима када је због специфичности предмета надзора боље да инспекцију обављају државни органи или организације специјализовани за ту, конкретну област. У табели ниже може се видети структура производа којима се крше права интелектуалне својине, а које је тржишна инспекција запленила у периоду од 2008. до 2012. године.

	Врста производа	Количина
1.	Храна, алкохолна и безалкохолна пића	35.051
2.	Препарати за негу тела	154
3.	Пластична паковања за храну	29.950
4.	Обућа и други артикли повезани за обућом	6.142
5.	Наочаре, сатови, накит и други слични производи	1.617
6.	Књиге, слике, итд.	246
7.	Опрема за кухиње	5.765
8.	Оптички дискови	59.260

9.	Играчке, игре (укључујући електронске конзоле за видео игре и спортски производи)	414
12.	Ауто делови	175
Укупно		138.774

1.3. Каква побољшања у заштити права интелектуалне својине доноси Закон?

Сматрамо да ће Закон створити правни основ за ефикаснији и успешнији рад државних органа који су надлежени за борбу против пиратерије и кривотворења.

Једна од главних новина које Закон доноси јесте специјализација надлежности појединих државних органа овлашћених за сузбијање повреда права интелектуалне својине.

Горе је већ речено да је најшире надлежности овим Законом стекла тржишна инспекција. Надлежност других органа предвиђена је у оним случајевима када је због специфичности предмета надзора боље да инспекцију обављају државни органи или организације специјализовани за ту, конкретну област. Примера ради, први пут се овим законом уводи инспекцијска надлежност *ветеринарске инспекције* над производњом и прометом ветеринарских лекова. Интенција законодавца била је да се посебна знања ветеринарских инспектора ставе у функцију бољег надзора над производњом и прометом ветеринарских лекова. Такође, активности ветеринарске инспекције крећу се у домену заштите здравља животиња што додатно оправдава специјализацију у тој области имајући у виду њен значај.

Очекује се да ће предложени Закон дати значајне ефекте када је реч о поштовању ауторског и сродних права од стране емитера и кабловских оператера.

Републичка радиодифузна агенција ће по први пут вршити надзор над оператерима а њена надлежност над радом емитера биће далеко шира и значајно ће унапредити поштовање ауторског и сродних права од стране те врсте корисника ауторских дела.

Надлежност Регулатора у односу на активности пружалаца медијских услуга (раније емитера) и оператора Закон уређује као вршење надзора над пружаоцима медијских услуга и контролу да ли се у оквиру програмског садржаја неовлашћеним емитовањем, реемитовањем или интерактивним чињењем доступним јавности ауторског дела или предмета сродног права повређује ауторско или сродно право. Очекује се да ће емитери због појачаног надзора од стране Регулатора бити приморани да у свом раду користе искључиво легалне фонотеке и видеотеке, уместо да емитују нелегалну музику, интерпретације и фонограме. То ће, између осталог, довести и до лакшег и квалитетнијег прављења кошуљица које емитери достављају организацијама за колективно остваривање ауторског и сродних права. Све то допринеће вишем степену поштовања ауторског и сродних права у овој области.

Овим Законом, први пут се уводи и надлежност министарства надлежног за послове пољопривреде, шумарства и водопривреде, да врши инспекцијски надзор над производњом или репродукцијом или умножавањем заштићене биљне сорте. Такође, уводи се надзор над производњом и прометом пољопривредних и прехранбених производа са ознакама географског порекла. Очекује се да ће нове надлежности државних органа допринети бољој заштити интелектуалне својине у овој области.

Туристичка инспекција вршиће инспекцијски надзор над пружањем услуга којима се повређује услужни жиг у области туризма и угоститељства, али и над коришћењем ауторских дела и предмета сродног права без регулисања обавезе плаћања накнаде за коришћење тих права у складу са законом којим се уређује колективна заштита ауторског и сродних права. Међутим, потоњу контролу, туристичка инспекција ће вршити само на основу пријаве од стране организације за колективно остваривање ауторског и сродних права. Очекује се да ће ова врста контроле допринети већој дисциплини корисника (угоститеља) који јавно саопштавају музичка дела, интерпретације и фонограме, да извршавају своје обавезе према носиоцима ауторског и сродних права.

2. КАКВЕ ТРОШКОВЕ ЋЕ ПРИМЕНА ЗАКОНА СТВОРИТИ ГРАЂАНИМА И ПРИВРЕДИ (НАРОЧИТО МАЛИМ И СРЕДЊИМ ПРЕДУЗЕЋИМА)?

Примена овог закона неће створити никакве трошкове за грађане и привреду (па ни малим и средњим предузећима).

3. ДА ЛИ СУ ПОЗИТИВНЕ ПОСЛЕДИЦЕ ДОНОШЕЊА ЗАКОНА ТАКВЕ ДА ОПРАВДАВАЈУ ТРОШКОВЕ КОЈЕ ЋЕ ОН СТВОРИТИ?

Примена овог закона неће створити никакве трошкове за грађане и привреду (па ни малим и средњим предузећима).

4. ДА ЛИ СЕ ЗАКОНОМ ПОДРЖАВА СТВАРАЊЕ НОВИХ ПРИВРЕДНИХ СУБЈЕКТА НА ТРЖИШТУ И ТРЖИШНА КОНКУРЕНЦИЈА?

Сузбијањем пиратерије и кривотворења истовремено се сузбија и нелојална утакмица. Оригинални производи постају конкурентнији на тржишту чиме се ствара основ за просперитет легалне производње, отварање нових радних места и тако даље. То је допринос развијању тржишне привреде засноване на здравој конкуренцији.

5. ДА ЛИ СУ СВЕ ЗАИНТЕРЕСОВАНЕ СТРАНЕ ИМАЛЕ ПРИЛИКУ ДА СЕ ИЗЈАСНЕ О ЗАКОНУ И КОЈЕ ЋЕ СЕ МЕРЕ ТОКОМ ПРИМЕНЕ ЗАКОНА ПРЕДУЗЕТИ ДА БИ СЕ ОСТВАРИЛО ОНО ШТО СЕ ДОНОШЕЊЕМ ЗАКОНА НАМЕРАВА?

У периоду од 10. јуна до 1. јула 2013. године одржана је јавна расправа поводом Закона о посебним овлашћењима ради ефикасне заштите права интелектуалне својине.

Учесници у јавној расправи била су сва заинтересована правна и физичка лица за заштиту права интелектуалне својине, титулари права интелектуалне својине, организације за колективно остваривање ауторског и сродних права и сва друга лица која су на неки начин повезана са производњом и прометом роба заштићених нормама интелектуалне својине или пак лица која се баве пружањем услуга означених правима интелектуалне својине. Информација о одржавању јавне расправе дата је на сајту Министарства просвете, науке и технолошког развоја, сајту Завода за интелектуалну својину и на сајту Канцеларије за сарадњу са цивилним друштвом Владе Републике Србије. Округли сто одржан је 14.6.2013. године.

Стратегијом развоја интелектуалне својине за период 2011. до 2015. године, предвиђено је формирање сталног координационог тела за сарадњу између полиције, инспекција, управе царина и пореске управе. То је мера која ће допринети ефикаснијем спровођењу одредаба Закона. За успешно сузбијање повреда права интелектуалне својине неопходна је стална сарадња и координација између свих државних органа који су ангажовани на том послу. Тренутно не постоји институционализован облик такве сарадње. Зато је потребно успоставити једно стално тело које би на неограничен рок обезбедило честе сусрете представника поменутих органа и међусобно извештавање ради предузимања заједничких или координисаних акција.